अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा प्रणाली (योजना)

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :- संयुक्त र एकिकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated & Unified Examination System) को आधारमा निम्नानुसारको हुनेछ ।

भाग - १

लिखित परीक्षा (Written Examination):- प्रथम चरण

पूर्णाङ्ग :- १००

द्वितीय चरण

पूर्णाङ्ग :- २००

भाग - २

अन्तिम चरण (Final Examination) :- कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्ग :- ५०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

9. लिखित परीक्षा :- प्रथम चरण (First Phase)

तालिका (१)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्ग	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Knowledge & General Mental Ability Test))	900	80	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न x २ अङ्क	४५ मिनेट

२. लिखित परीक्षा :- द्वितीय चरण (Second Phase)

तालिका (२)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
द्वितीय	सामाजिक-आर्थिक अवस्था (Socio-economic Condition)	900	RO	विषयगत(Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers)	१४ प्रश्न x ५ अङ् ३ प्रश्न x १० अङ्	२ घण्टा ३० मिनेट
तृतीय	ऐच्छिक विषय* (Optional Paper)	900	80	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न x २ अङ्क	१ घण्टा

(नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि मात्र)

तालिका (३)

	पत्र / विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
चतुर्थ	अंग्रेजी भाषा र कूटनैतिक विषय (English Language & Diplomacy)	900	४०	विषयगत: (Subjective)	सम्बन्धित पाठ्यवस्तुमा दिइए अनुसार	२ घण्टा ३० मिनेट

अन्तिम चरण - कम्प्यूटर सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)

तालिका (४)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्यूटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)	90	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	४०	मौखिक (Oral)	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview) (नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि)	५०	मौखिक (Oral)	

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तालिका (४)

* ऐच्छिक विषयहरुको सुची (List of Optional Papers)

S. No.	विषय (Subject)	S. No.	विषय (Subject)
01	अर्थशास्त्र (Economics)	04	राजनैतिक शास्त्र (Political Science)
02	शिक्षा (Education)	05	जनसंख्या अध्ययन (Population Studies)
03	व्यवस्थापन र लेखा (Management & Accountancy)	06	विज्ञान (Science)

द्रष्टव्य :

- पो पाठ्यक्रम योजनालाई संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा अप्राविधिक तर्फ न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवाका सबै समुहको लागि लिखित परीक्षा (प्रथम चरण र द्वितीय चरण) तथा अन्तिम चरण (कम्प्यूटर सीप परीक्षण अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- २. **तालिका (१)** र **तालिका (२)** मा दिईएको अनुसारको लिखित परीक्षा माथि उल्लिखित सबै सेवाका सबै समुहको लागि अनिवार्य हुनेछ । तर नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि **तालिका (३)** अनुसारको अतिरिक्त **चतुर्थ पत्र अंग्रेजी भाषा र कटनैतिक विषय** थप समावेश हुनेछ ।
- ३. माथि उल्लिखित सेवाका सबै समुहको लागि प्रथम र द्वितीय पत्र विषयको विषयवस्तु एउटै (Common) र अनिवार्य हुनेछ । तर तृतीय पत्र ऐच्छिक विषय तालिका (५) मा दिइएका विषयहरु मध्ये कुनै एक विषय मात्र हुनेछ ।
- ४. तृतीय पत्र **ऐच्छिक विषय** तालिका (५) मा दिइएका विषयहरु मध्ये जुनसुकै एक विषय छनौट गर्न सिकनेछ । उम्मेदवारले फाराम भर्दा फाराममा निर्दिष्ट गरिएको ठाउँहरुमा आफूले परीक्षा दिने **ऐच्छिक** विषय अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्न पर्नेछ ।
- ५. नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि दरखास्त दिने हो भने सोको लागि चतुर्थ पत्र अंग्रेजी भाषा र कूटनैतिक विषय उम्मेदवारले फाराम भर्दा फाराममा निर्दिष्ट गिरएको ठाउँमा अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- ६. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ । तर परराष्ट्र सेवाको चतुर्थ पत्र अंग्रेजी भाषा र कूटनैतिक विषयको परीक्षाको माध्यम भाषा अंग्रेजी मात्र हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर निदएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पिन गरिने छैन ।
- ९. बहुवैकित्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा क्नै प्रकारको क्याल्क्लेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- १०. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरुको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सिकने छ ।
- 99. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र /विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- १२. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाईका प्रश्नहरुको उत्तर सोहीभाग/खण्ड/एकाईको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- १३. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापिन पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ मिहना अगािड (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्कममा परेको सम्भनु पर्दछ ।

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १४. प्रथम चरण (First Phase) को लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरण (Second Phase) को लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- १५. लिखित परीक्षाको प्रथम चरण (First Phase) मा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको **शत् प्रतिशत अङ्क** तथा द्वितीय चरण (Second Phase) को प्राप्ताङ्कहरु जोडि कूल अङ्कको आधारमा लिखित परीक्षाको नितजा प्रकाशित गरिनेछ ।
- १६. लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ । अन्तर्वार्ताको पूर्णाङ्क फरक हुनेको हकमा अन्तर्वार्ता फरक फरक हुनेछ ।
- 9७. लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- १८. उल्लिखित परीक्षा योजना लागू भएपछि यो भन्दा अगाडिको परीक्षा योजना खारेज हुनेछ ।
- १९. पाठ्यक्रम लागू मिति: २०६८/०७/१८ देखि
- २०. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम संशोधन मिति :- २०७२/०४/२१ गते

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

१. सामान्य ज्ञान

३० प्रश्न × २ अङ्क = ६० अङ्क

- १.१ ब्रह्मााण्ड सम्बन्धी जानकारी।
 - १.१.१ सौर्यमण्डलः सूर्य, ग्रह, उपग्रह, शिशुग्रह, उल्का, धूमकेतु/पुच्छ्रे ताराहरु, आदि ।
 - १.१.२ पृथ्वीः परिचय, उत्पत्ति र गति ।
- 9.२ विश्वको भूगोल महादेश, महासागर, ध्रुव, अक्षांश, देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, दूरी, पर्वतश्रृंखला, मरुभूमि, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, जलवायु, व्यापारिक वायू, मनस्न, आदि ।
- १.३ नेपालको भूगोल
 - १.३.१ धरातलीय स्वरुपको किसिम, विशेषताहरु ।
 - १.३.२ प्राकृतिक स्रोतहरुः किसिम, उपलब्धि र वर्तमान अवस्था ।
 - १.३.३ भौगोलिक विविधता र जनजीवन।
 - 9.३.४ नेपालमा पाईने हावापानीको किसिम र विशेषता । हावापानीको विविधताबाट उत्पन्न भएका आर्थिक तथा सामाजिक क्रियाकलाप र जिविकोपार्जनमा विविधता ।
- 9.४ विश्वको इतिहास म्याग्नाकार्टा, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी / अक्टोवर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम; घटना, कारण र परिणामहरु ।
- १.५ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)
 - १.५.१ किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल; सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था ।
 - १.५.२ आधुनिक इतिहास; राजनीतिक घटनाक्रम, कारण र परिणामहरु ।
- १.६ नेपालको सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था
 - 9.६.९ प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, आदि।
 - १.६.२ सांस्कृतिक सम्पदाको किसिम, विशेषता, महत्व ।
- 9.७ नेपालको आर्थिक अवस्थाः विकासका पूर्वाधारहरु (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत, आदि) र विकास योजना ।
- १.८ विज्ञान प्रविधि र स्वास्थ्यः निम्नलिखित विषयमा सामान्य जानकारी
 - १.८.१ विज्ञान प्रविधिको विकासबाट मानव जीवनमा परेको प्रत्यक्ष प्रभाव ।
 - १.८.२ जैविक प्रविधि, सूचना तथा सञ्चार प्रविधि र वैकल्पिक उर्जा ।
 - १.८.३ क्रमविकाश र वंशाणु, स्वास्थ्य, रोग, खोप, खाद्य, पोषण, सरसफाई ।
 - १.८.४ दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने वस्तुहरु साबुन, प्लाष्टिक, रेसा, काँच, मल र किटनाशक औषधी, आदि।
- १.९ पारिस्थितिक पद्धित र वातावरण
 - १.९.१ पारिस्थितिक पद्धितको परिचय र प्रकार तथा जीव भू-रासायनिक चक्र ।
 - १.९.२ दिगो विकास, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरु, विश्वव्यापी उष्णता, जलवायु परिवर्तन, हरितगृह प्रभाव, ओजोन विनास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बँसाईसराई), आदि ।
- १.१० अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था
 - १.१०.१ नेपालका छिमेकी देशहरु, तथा बेलायत, अमेरिका,जापान, आदिसँगको सम्बन्ध ।
 - १.१०.२ संयुक्त राष्ट्रसंघः अङ्ग, विशिष्टीकृत संस्था र गतिविधिहरु ।
 - १.१०.३ क्षेत्रीय संगठनः सार्क, बिमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ ।

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१.११ राष्ट्रिय र अर्न्तराष्ट्रिय महत्वका राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत समसामियक घटना तथा निवनतम गतिविधिहरु र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरु सम्बन्धी जानकारी।

२. सामान्य बौद्धिक परिक्षण

२० प्रश्न × २ अङ्क = ४० अङ्क

२.१ शाब्दिक तार्किक परीक्षण:

बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरुपता, वर्गीकरण, कोडिङ- डिकोडिङ, छोडिएका अक्षर/संकेत मिलाउने, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तार्किक विश्लेषण, श्रेणीक्रम (पंक्तिक्रम), भनाई र कारण, आगमन, निगमन, कार्य/अवस्थाको सिलिसला, आदि ।

२.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण:

अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरुपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छोडिएका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउने, साभा गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रुजु), अंकगणितीय तर्क /िक्रया सम्बन्धी, प्रतिशत, भिन्न, दशमलव, अनुपात, औसत, नाफा, नोक्सान, मिति/पात्रो, समय र काम, आदि ।

२.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षण:

अनुक्रम, समरुपता, एकरुपता, वर्गीकरण, तार्किक चित्रात्मक विश्लेषण, भेन चित्र, मेट्रिक्स चित्र, त्रिभुज र वर्गहरुको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, विन्दु स्थान/स्थिति, पानीमा देखिने आकृति, ऐनामा देखिने आकृति, अन्तर्निहित आकृति, चित्रको स्थानान्तरण, आदि ।

समाप्त

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परिक्षण विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरुबाट सोधिने प्रश्नहरुको संख्या निम्नानुसार हुनेछ । सामान्य ज्ञानमा यथासम्भव क्रमशः Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

प्रथमपत्र		सामान्य ज्ञान								ान्य बौर्ग परीक्षण	द्धक			
अङ्गभार		 							४०					
एकाइ	9.9	9.2	9.3	۹.४	ዓ.ሂ	٩.६	૧.૭	٩.٣	٩.९	9.90	9.99	२.१	7.7	२.३
प्रश्न संख्या	1	2	4	1	2	4	3	3	3	2	5	6	8	6
जम्मा प्रश्न		(Level I = 18 र Level II = 12) जम्मा 30								20				

Level I Questions

(चार विकल्पमात्र भएका सामान्य बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु)

Level II Questions

(चार भन्दा विकल्प बढि विकल्प हुन सक्ने तर चार विकल्पमात्र प्रदान गरिएका बहुवैकल्पिक स्वरुपका तर ठिक-बेठिक, जोडामिलाउने, खालि ठाउँ भर्ने, कारण र प्रभाव सम्बन्ध प्रश्नहरु, निमल्दो छुट्टचाउने प्रश्नहरु)

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

(In English)

PAPER I: - General Knowledge & General Mental Ability Test

1. General Knowledge

60 Marks

- 1.1 General information about the universe.
 - 1.1.1 The solar system: sun, planets, satellites, asteroids, meteors, comets, etc
 - 1.1.2 The earth: introduction, origin and motion of the earth.
- 1.2 Geography of World continent, ocean, pole, latitude, longitude, international date line, time, distance, mountains, deserts, earthquake, volcano, rivers, glaciers, lakes, climate, trade winds, monsoon etc.
- 1.3 Geography of Nepal
 - 1.3.1 Types and characteristics of physical features.
 - 1.3.2 Natural resources: types, achievement and existing scenario.
 - 1.3.3 Diversified geographical features and life.
 - 1.3.4 Types and characteristics climate of Nepal. Socio-economic activities and diversity in livelihood due to diversified climate.
- 1.4 History of the World Magna Carta, Industrial revolution, French revolution, American war of independence, Russian revolution / October revolution, First and Second World wars and Indian movement for independence; events, causes and effects.
- 1.5 History of Nepal (From ancient period till now)
 - 1.5.1 Social, economic and political conditions of Kiranti Period, Lichhavi Period and Malla Period.
 - 1.5.2 Modern history of Nepal notable political events, causes and consequences.
- 1.6 Social and cultural aspects of Nepal
 - 1.6.1 Customs, traditions, norms, values, religions, ethnicity, languages, cultures, arts, literature, music, etc.
 - 1.6.2 Type, characteristics and importance of cultural heritages.
- 1.7 Economic status of Nepal: Infrastructures of development (agriculture, industry, trade, tourism, transportation, communication, health, electricity, etc) and development planning.
- 1.8 Health, science and technology: General information about
 - 1.8.1 Direct impact of science and technology development in human life.
 - 1.8.2 Alternative energy, information communication technology, and biotechnology.
 - 1.8.3 Evolution and heredity, health, diseases, vaccines, food, nutrition and sanitation.
 - 1.8.4 Materials used in daily life including soap, plastics, fibre, glass, fertilizers, insecticides / pesticides, etc.

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

1.9 Ecosystem and environment

- 1.9.1 Introduction and type of ecosystem, and bio-geo chemical cycle.
- 1.9.2 Sustainable development, bio-diversity, rare flora and fauna, global warming, climate change, green house effect, depletion of ozone, environment, pollution, population, urbanization, settlement (migration), etc.

1.10 International affairs and institutions

- 1.10.1 Relations of Nepal with neighboring countries and other countries including Britain, America, Japan, etc.
- 1.10.2 United Nations: bodies, specialized agencies and activities of the UNO.
- 1.10.3 Regional organizations: the SAARC, BIMSTEC, ASEAN, EU.
- 1.11 Information on current affairs and events including political, social, economic, scientific, cultural, sports, books, prizes, arts, literature, music, etc of national and international importance, and noted personalities and thinkers.

2. General Mental Ability Test (GMAT)

40 Marks

2.1 Verbal reasoning test:

Comprehension, vocabulary, series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, direction and distance sense test, logical reasoning, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, courses of action, etc.

2.2 **Quantitative (Numerical) reasoning test**

Series/sequence, analogy, classification, coding, insert the missing character, common property, matrices, data interpretation, data checking, arithmetical reasoning /operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, etc.

2.3 Non-verbal reasoning test:

Series, analogy, symmetry, classification, analytical reasoning, Venn diagrams, figure matrix, construction of squares and triangles, figure formation and analysis, dot situation, water images, mirror images, embedded figures, transposition of figures, etc.

---End---

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रः सामान्य ज्ञानका नमुना प्रश्नहरु

(Paper I: Sample Questions of General knowledge)

Level I Question	Level	Ι	Quest	tion
-------------------------	-------	---	-------	------

Le	Level I Questions			
1.	1. कुनै ठाँउको स्थानीय समय 06:00 a.m. हुँदा ग्रीनवीच मध्यान्त ठाँउको देशान्तर (longitude) कति हुन्छ ? The local time of a place is 06:00 a.m., when the Grea.m. What is the longitude of the place?	eenwich Mean Ti	ime ((GMT) is 02:00
	A) 60° W B) 60° E C)	60° N	D)	60° S
2.	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,		onomi Gupta)
3.	 मानव शरीरको सन्तुलनको मुख्य अङ्ग कहाँ अवस्थित हुन्छ ? Where is human body's main organ of balance located A) कानको भित्री भागमा (inner part of ear) B) कानको मध्य भागमा (middle part of ear) C) मस्तिष्कको अग्र भागमा (front part of brain) D) मेरुदण्डको माथिलो भागमा (top part of vertebral columns) 			
4.	 4. मेची नदी नेपालको को नदी हो । यसलाई भार नामले चिनिन्छ । Mechi River is the river of Nepal. After enter river. A) पहिलो स्तर - महानन्दा (First category – Mahananda B) पहिलो स्तर - दामोदर (Second category – Damodar C) दोस्रो स्तर - महानन्दा (Second category – Mahananda D) दोस्रो स्तर - दामोदर (First category – Damodar) 	ring to India, it is a) r)		
5.	5. एक विवाहित जोडिले एउटा बालक केटोलाई धर्मपुत्र अपनाएका बालक (छोरा) हरुको जन्म भयो । त्यो जोडिको एकको रक्त नकारात्मक छ । तीन वटा छोराहरु मध्ये एकको रक्त समुह तेस्रोको 'O' सकारात्मक छ भने उनीहरुको धर्मपुत्रको रक्त समुह A married couple adopted a male child. A few years The blood group of the couple is 'AB' positive and three sons is 'A' positive,' B' positive, and 'O' positive is	त समुह 'AB' सका 'A' सकारात्मक, दोर कुन होला ? s later, twin boys 'O' negative. The	ारात्मक प्रोको ' were bloo	र अर्काको 'O B' सकारात्मक र born to them. d group of the

- A) 'O' सकारात्मक (positive)
- B) 'A' सकारात्मक (positive)
- C) 'B' सकारात्मक (positive)
- D) दिइएको जानकारी/स्चनाको आधारमा भन्न सिकन्न । (Cannot be determined on the basis of the given data)

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 6. निम्नलिखित कथनहरु मध्ये कन कथन ठीक होइन, छान्नहोस् ।
 - A) म्याग्नाकार्टालाई मानवअधिकार विकासको प्राचीन दस्तावेज मानिन्छ ।
 - B) औद्योगिक क्रान्तिको सरुवात इटालीबाट भएको थियो।
 - C) फ्रान्सको राज्यकान्तिलाई बौद्धिक क्रान्ति पनि भनिन्छ।
 - D) भारतीय स्वतन्त्रता आन्दोलनमा सन् १९१९-१९४७ सम्मको अवधिलाई गान्धी युग भनेर पनि चिनिन्छ । Which of the following statements is **NOT** correct?
 - A) The Magna Carta is considered to be the ancient document of the development of human rights.
 - B) The Industrial Revolution commenced from Italy.
 - C) The French Revolution is also called the Intellectual Revolution.
 - D) The period of 1919-1947 A.D. is also known as the Gandhi Era in the Indian freedom movement.

Level II Questions

7. भगवान बद्धले निम्नलिखित चार आर्य सत्य प्रचार गरेका थिए । ती चार आर्य सत्यलाई तल दिईएको कोड प्रयोग गरी सिंह क्रममा राख्नुहोस्।

Lord Buddha had preached the following four noble truths. Put them in correct order using the code given below.

- 1. संसारमा दःख छ वा संसार नै दःख हो। (There is suffering.)
- 2. द्:खको निरोध हुन्छ वा द्:ख रोक्न सिकन्छ । (There is cessation of suffering.)
- 3. द:ख निरोधको लागि एक प्रमुख मार्ग/उपाय छ। (There is a path leading to the cessation of suffering.)
- 4. द:खको कारण छ। (There is cause of suffering.)

B)
$$1-4-2-3$$

$$\overline{C}$$
) 4-1-3-2

- A) 1-2-3-4 B) 1-4-2-3 C) 4-1-3-2 D) 1-2-4-3
- 8. समूह I र II मा जोडा मिलाउन्होस् र कोडबाट सही उत्तर छान्न्होस् ।

Match Group I and Group II and choose the correct answer from the codes.

समृह (Group) I

a) एसिया (Asia)

- b) य्रोप (Europe)
- c) उत्तर अमेरिका (North America)
- d) अष्टेलिया (Australia)

समूह (Group) II

- 1. नयाँ संसार(New World)
- 2. विषमताको महादेश (Continent of Extremes)
- 3. सबैभन्दा सानो महादेश (Smallest Continent)
- 4. प्रायद्वीपहरूको पनि प्रायद्वीप (Peninsula of Peninsulas)

कोड (Code)	<u>a</u>	<u>b</u>	<u>c</u>	<u>d</u>
A)	2	4	1	3
B)	2	1	3	4
C)	4	1	2	3
D)	1	2	3	4

- 9. निम्नलिखित कथनहरु बारेमा विचार गर्न्होस् :
 - 1. स्वाइन फ्लू (Swine Flu) प्रभावित क्षेत्रमा जो कोहि व्यक्ति स्वाइन फ्लूबाट प्रभावित / संक्रमित हने उतिकै अवस्था रहन्छ।
 - 2. प्रति जीवाण् औषधीहरुको स्वाइन फ्लुको प्राथमिक उपचारमा क्नै भूमिका हुँदैन ।
 - 3. महामारी क्षेत्रमा भविष्यमा स्वाइन फ्लू फैलनबाट रोक्नको लागि क्षेत्रभित्र भएका सम्पूर्ण सुँगुरहरु (Pigs) मार्न्पर्छ।

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Consider the following statements:

- 1. Every individual in the population is equally susceptible host for Swine Flu.
- 2. Antibiotics have no role in the primary treatment of Swine Flu.
- 3. To prevent the future spread of Swine Flu in the epidemic area, the swine (pigs) must all be culled.

माथि उल्लिखित कथनहरुमा क्न ठिक हो / हुन् ?

Which of the statement given above is/are correct?

- A) 1 र 2 मात्र (1 and 2 only)
- B) 2 मात्र (2 only)
- C) 2 र 3 मात्र (2 and 3 only)
- D) 1, 2 र 3 सबै (All 1, 2 and 3)
- 10. समृह I र समृह II मा जोडा मिलाउन्होस् र कोडबाट सही उत्तर छान्न्होस्।

Match Group I and Group II and choose the correct answer from the codes.

समूह(Group) I

समूह (Group) II

- a) नेपालको श्रीलंका (Sri Lanka of Nepal)
- 1) दैलेखको द्ल्ल् (Dullu of Dailekh)
- b) ज्वालामुखीको चिन्ह (Trace of Volcano)
- 2) कोशीटप् (Koshi Tappu)
- c) स्वर्गद्वारी तीर्थस्थल (Swargadwari Pilgrimage) 3) म्स्ताङ (Mustang)
- d) नेपालको मरुभमि (Desert of Nepal)
- 4) प्युठान (Pyuthan)

कोड (Code)

- A) a-2, b-4, c-3, d-1
- B) a-2, b-1, c-4, d-3
- C) a-3, b-4, c-1, d-2
- D) a-4, b-3, c-2, d-1
- 11. निम्न देशहरुका बारेमा विचार गर्न्होस्: (Consider the following countries):
 - 1) ब्रुनाई (Brunei),
- 2) पूर्वी टिमोर (East Timor),
- 3) लाओस (Laos)

आसियान (ASEAN) को सदस्य माथि उल्लिखित देशहरुमा कन हो / कन कन हन ?

Which of the above countries is/are member/members of ASEAN?

A) 1 मात्र (1 only)

- B) 2 र 3 मात्र (2 & 3 only)
- C) 1 र 3 मात्र (1 & 3 only)
- D) 1, 2 र 3 सबै (All 1, 2 & 3)
- 12. निम्न लिखित घटना (खेल) र खेल हुने देशको जोडाहरुमा निमल्ने जोडा कुन हो ?

घटना (खेल)

खेलहुने देश

A) फिफा विश्वकप, २०१४

ब्राजिल

- B) एसियाली खेलकद, २०१४
- दक्षिण कोरिया
- C) शीतकालीन ओलंपिक खेलकद, २०१४ -
- जापान
- D) ग्रीष्मकालीन ओलंपिक खेलकृद, २०१६ -
- ब्राजिल

Which one of the following pairs of events (sports) and host country is **NOT** correctly matched?

Events (Sports)

Host Countries

- A) 2014 FIFA World Cup
- **Brazil**

B) 2014 Asian Games

- South Korea Japan
- C) 2014 Winter Olympic Games
- D) 2016 Summer Olympic Games -
- **Brazil**

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सामान्य बौद्धिक परीक्षणका नम्ना प्रश्नहरु (Sample Questions of General Mental Ability Test)

यदि 'PROMIDANCY' शब्दको दोस्रो, पाँचौ, छैठौ, सातौ र दशौ अक्षरहरुबाट एक मात्र अर्थपूर्ण शब्द 1. बनाउन सम्भव हन्छ भने कन अक्षर अगाडिबाट तेस्रो स्थानमा आउँछ ? यदि ती अक्षरहरुबाट एक भन्दा बढी अर्थपर्ण शब्दहरु बन्दछन भने 'M' उत्तर दिनहोस । यदि ती अक्षरहरुबाट कनै अर्थपर्ण शब्द बनाउन सिकदैन भने 'N' उत्तर दिनहोस ।

If it is possible to make only one meaningful word with the second, fifth, sixth, seventh and tenth letters of the word 'PROMIDANCY', which would be the third letter of the word from the front? If more than one such word can be formed, give 'M' as the answer. If no such word can be formed, give 'N' as your answer.

A) A

B) I

C) M

D) N

I, II, III, IV र V हरु मध्ये प्रत्येकको फरक फरक उचाई छ । II, V भन्दा मात्र अग्लो छ । III, I भन्दा 2. होचो तर IV भन्दा अग्लो छ भने तीनीहरु मध्ये तेस्रो अग्लो को छ ?

Among I, II, III, IV and V, each has a different height. II is taller than only V. III is shorter than I but taller than IV. Who is third tallest among them?

A) III

B) IV

C) II

D) Data inadequate (जानकारी अपर्ण)

दिईएको ऋम/श्रेणीमा प्रश्निचन्ह (?) राखिएको ठाउँमा के हन्छ ? 3.

What will come at place of question mark (?) of the following series?

BA, ED, JI, ?, ZY i)

A) *OP*

B) *PO*

C) PO

C) 25

D) QP

1, 1, 4, 8, 9, (?), 16, 64 ii)

A) 12

B) 24

D) 27

तल दिईएको क्रम/श्रेणीमा अगाडिबाट क्न अक्षर पचासौ (50th) स्थानमा आउँछ? 4. In the following series, which letter occupies 50th position from front?

aababcabcdabcde...

A) d

B) *e*

(C) f

दिइएका विकल्पहरु मध्येबाट छोडिएका संख्या पत्ता लगाउन्होस्। 5. Find the missing number from the given response.

i)

1	7	9
2	14	?
3	105	117

B) 18

C) 16

D) 12

ii)

		16		
C	1	10	9	
		4		
Δ) 12		B) 48	?	

64 100 16 C) 60

D) 72

यदि $43 \oplus 21 = 20$ र $69 \oplus 35 = 46$ हुन्छ, भने $92 \oplus 31 = ?$ 6. If $43 \oplus 21 = 20$ and $69 \oplus 35 = 46$, then $92 \oplus 31 = ?$

A) 30

B) 36

C) 54

D) 64

36

256

64

144

यदि (If) DOLL is 6199, COCK is 5153, CROW is 5812 and FOOD is 4116. 7. Then RICE is --(?)--

A) 8753

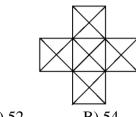
B) 8756

C) 8051

D) 8057

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तल दिइएको चित्रमा त्रिभुजहरुको (Triangles) कुल संख्या कति छ ? 8. What is the number of Triangles in the figure given below?

A) 52

B) 54

C) 56

D) 58

निम्न आकृतिबारे विचार गर्नुहोस र त्यसपछि दिइएको प्रश्नको उत्तर दिनुहोस: 9.

Consider the following figure and answer the item that follows:

	40
40	

माथि आकृतिमा देखिए अनुसार एक वर्ग (square) लाई चार वटा आयत (rectangle) हरुमा विभाजन गरिएको छ । आयतहरुका भजाहरुको लम्बाई पर्णसंख्याहरुमा छन । आकृतिमा दई वटा आयतहरुको क्षेत्रफल (area) अंकित गरिएको छ । निम्न संख्याहरु मध्ये कन एक संख्याले माथि दिइएको वर्ग (आकित) को प्रत्येक भजाहरुको लम्बाईको प्रतिनिधित्व गर्दैन ?

A square is divided into four rectangles as shown above. The lengths of the sides of rectangles are natural (whole) numbers. The areas of two rectangles are indicated in the figure. Which one of the following numbers does not represent the length of each side of the square (figure) given above?

A) 13

B) 14

C) 20

D) 22

10. कनै एक निश्चित कोड भाषामा MEDIUM लाई NDEHVL लेखिन्छ । त्यो कोड भाषामा MIDDLE लाई कसरी लेखिन्छ?

In a certain code language MEDIUM is written NDEHVL. How is MIDDLE written in that code?

A) NHEEMD

B) NHECMD

C) NHCEMD

D) NHEEKD

600 को 60% को 60% कित हुन्छ ? 11.

What is 60% of 60% of 600?

A) 360

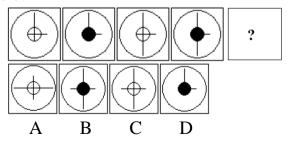
B) 216

C) 144

D) 300

तल उल्लिखित प्रश्नको पहिलो लहरमा बायाँ देखि दायाँ सचित्र कोठाहरु निश्चित नियम अनुसार ऋमबद्ध रुपमा रहेका छन् । यसै नियम अनुसार दोस्रो लहरको कुन चित्रले पहिलो लहरको प्रश्न चिन्ह (?) भएको चित्रलाई प्रतिस्थापन गर्छ सो पत्ता लगाउन होस ?

The elements of first line figures below are changing with a certain rule as we observe them from left to right. According to this rule, which of the following second line figure would replace the question mark (?) figure in the first line if the changes were continued with the rule?

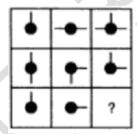
अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

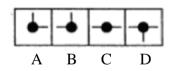
- 13. कुनै लाईन/लहरमा राम अगाडिबाट बीसौं स्थानमा छ तथा श्याम पछाडिबाट एकतीसौं स्थानमा छ । जबिक राम र श्यामको ठीक बीचमा कृष्ण छ । यदि श्याम भन्दा अगाडि लाईन/लहरमा राम छ र त्यस लाईन/लहरमा जम्मा 66 जना व्यक्तिहरु छन भने राम र कृष्णको बीचमा कित जना व्यक्तिहरु छन् ? In a queue, Ram is twentieth position from the front and Shyam is thirty-first position from the end, while Krishna is exactly in between Ram and Shyam. If Ram is ahead of Shyam and there are 66 persons in the queue, how many persons are there between Ram and Krishna?
 - A) 15
- B) 14
- C) 8

- D) 7
- 14. 'M' र 'N' को घरहरु उत्तर-दक्षिण गएको बाटोमा आमुने सामुने छन् । 'M' को घर पश्चिम दिशामा छ । 'M' घरबाट निस्केर बाँया फर्केर 6 कि.मि.हिड्छ र त्यसपछि उ दाँया फर्केर अगाडि 8 कि.मि.हिड्ढा 'Q' को घर सामुने अगाडि पुग्छ । 'M' ले जस्तै ठीक उस्तै 'N' ले गर्छ र त्यसपछि 'P' को घर सामुने अगाडि पुग्छ । यसै आधारमा निम्न कथनहरु मध्ये कन कथन सही होइन ? छान्नहोस ।
 - A) P र Q को घरहरुको दुरी 20 कि.मि.भन्दा कम छैन्।
 - B) P को घर Q को घर देखि दक्षिण-पश्चिम दिशामा पर्छ।
 - C) M र P को घरहरुको दुरी 10 कि.मि. भन्दा बढी छ।
 - D) Q को घर N को घर देखि उत्तर-पूर्व दिशामा पर्छ ।

The houses of 'M' and 'N' face each other on a road going north-south. M's being on the western side. 'M' comes out of his house, turns left, travels 6 km and again, turns right, travels 8 km ahead and reaches the front of Q's house. 'N' does exactly the same and reaches the front of P's house. In this context, which one of the following statements is NOT correct?

- A) The houses of P and Q are not less than 20 km apart.
- B) P's house lies in south-west direction from Q's house.
- C) The houses of M and P are more than 10 km apart.
- D) Q's house lies in north-east direction from N's house.
- 15. दिईएको मेट्रिक्स पुरा गर्नुहोस ? Complete the given matrix.

- 16. सात (7) विषयहरूको अङ्कको औसत साष्ट्री (60) छ। यदि अगाडिका चार (4) विषयहरूको अङ्कको औसत त्रिसट्टी (63) र पछाडिका चार (4) विषयहरूको अङ्कको औसत पचपन्न (55) छ भने चौथो विषयको अङ्ककित छ? The average of marks of 7 papers is 60. The average of marks of the first 4 papers is 63 and the average of marks of the last 4 papers is 55. What are the marks of the fourth paper?
 - A) 52
- B) 59
- C) 59.33
- D) Data inadequate (जानकारी अपूर्ण)
- 17. तीन व्यक्तिहरु एकसाथ हिंड्न शूरु गर्दछन् र तीनीहरुको पाईलाको नाप ऋमेश: 30 cm, 35 cm र 36 cm छ । प्रत्येक व्यक्तिहरुले पूर्ण पाइलाहरुमा समान दुरी पार गर्न कित न्यूनतम दुरी हिंड्न् पर्छ ?

Three persons start walking together and their steps measure 30 cm, 35 cm and 36 cm respectively. What is the minimum distance each should walk so that each can cover the same distance in complete steps?

- A) 6 m 30 cm
- B) 12 m 60 cm
- C) 18 m 90 cm
- D) 3 m 15 cm

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

18. तल दिइएका विकल्पहरुमध्ये समूहमा निमल्ने विकल्प कुन हो ?

Which is odd one on the following alternatives?

- A) PKJQ
- B) RIGT
- C) WDBY
- D) SHFU
- 19. निम्न प्रश्नहरुको लागि निर्देशन (nos.19 (i) & (ii)).

एकमात्र संख्याहरुको समुहद्वारा एउटा शब्दलाई दिइएको विकल्पहरु मध्ये कुनै एकमात्र विकल्पले प्रतिनिधित्व गरिएको छ । विकल्पहरुमा दिइएको संख्याहरुको समुहलाई निम्न बमोजिमको दुई मेट्रिक्सहरु (Matrices) मा दुई किसिमका वर्णानुक्रम (अक्षरहरु) ले जनाइएको छ । मेट्रिक्स I (Matrix I) को ठाडो लहरहरु (Columns) र तेस्रो पंक्तिहरु (Rows) लाई 0 देखि 4 अङ्गहरु र मेट्रिक्स II (Matrix II) को ठाडो लहरहरु र तेस्रो पंक्तिहरुलाई 5 देखि 9 अङ्गहरुले जनाइएको छ । ती मेट्रिक्सहरुको वर्णानुक्रम (अक्षर) लाई पहिले मेट्रिक्सको तेस्रो पंक्तिहरु (Rows) र त्यसपछि मेट्रिक्सको ठाडो लहरहरु (Columns) ले जनाउन सिकन्छ । जस्तै 'M' लाई 10, 34, 41, आदिले जनाउन सिकन्छ । 'O' लाई 13, 32, 44 आदिले जनाउन सिकन्छ । त्यसैगरी तपाँईले प्रत्येक प्रश्नमा दिइएको शब्द (word) को लागि एक संख्याहरुको समुह पत्ता लगाउन पर्नेछ ।

For direction the following items (nos.19 - (i) & (ii)).

A word is represented by only one set of numbers as given in any one of the alternatives. The sets of numbers given in the alternatives are represented by two classes of alphabets (letters) as in the 2 matrices given below. The columns and rows of Matrix I are numbered from 0 to 4 and that of Matrix II from 5 to 9. A letter from these matrices can be represented first by its row and column number e.g. 'M' can be represented by 10, 34, 41, etc. 'O' can be represented by 13, 32, 44, etc. Similarly you have to identify the set for the word given in each question.

Matrix I						
	0	1	2	3	4	
0	F	О	R	M	S	
1	M	S	F	O	R	
2	О	R	M	S	F	
3	S	F	O	R	M	
4	R	M	S	F	O	

Matrix II						
	5	6	7	8	9	
5	G	I	V	Е	N	
6	Е	N	G	I	V	
7	I	V	Е	N	G	
8	N	G	I	V	Е	
9	V	Е	N	G	I	

- i) FROG
- A) 31, 21, 32, 89
- B) 12, 33, 32, 98
- C) 43, 14, 13, 86
- D) 24, 21, 31, 86

- ii) RISE
- A) 21, 86, 11, 77
- B) 33, 68, 23, 98
- C) 14, 75, 30, 77
- D) 21, 75, 40, 89
- 20. P, Q र R तीन ओटा भाँडोहरु छन्। ती भाँडोहरुको क्षमता ऋमशः 12 लीटर, 20 लीटर र 32 लीटर छ। भाँडो R मा 32 लीटर दुध छ। ती तीन भाँडोहरुको मात्र प्रयोग गरी दुधलाई विभाजन गर्नुपर्छ। निम्नलिखित कथनहरु बारेमा विचार गर्नुहोस्:
 - 1. भाँडो P र भाँडो O प्रत्येकमा 12 लीटर दध राख्न सम्भव हन्छ।
 - 2. भाँडो Q र भाँडो R प्रत्येकमा 16 लीटर द्ध राख्न सम्भव हन्छ ।

माथि उल्लिखित कथनहरुमा कुन ठिक हो / हुन् ?

- A) 1 मात्र
- B) 2 मात्र
- C) 1 ₹ 2 द्वै हो
- D) 1 र 2 द्बै होइन

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

There are three pots P, Q and R. The capacities of P, Q and R are 12 litres, 20 litres and 32 litres respectively. The pot R contains 32 litres of milk. The milk has to be divided in them using these three pots only.

Consider the following statements:

- 1. It is possible to have 12 litres of milk each in pot P and pot Q.
- 2. It is possible to have 16 litres of milk each in pot Q and pot R.

Which of the statements given above is/are correct?

- A) 1 only
- B) 2 only
- C) Both 1 &2
- D) Neither 1 nor 2
- 21. तल दिइएको प्रश्नमा दुई वटा स्टेटमेण्ट उल्लेख गरिएको छ पहिलोलाई भनाई (Assertion) र अर्कोलाई कारण (Reason) भनिएको छ । प्रश्नमा दिइएको Statement बारे निम्न कोडहरुको आधारमा ठीक उत्तर रोज्नुहोस् ।

In the following question, there are two statements. First statement labeled as Assertion (A) and second statement labeled as Reason (R). According to statement given in the question, mark your correct answer as per the codes provided below:

- भनाई (A):- गर्मी याममा सेतो रंगको कपडा लगाउनु राम्रो हो।
 It is good to wear white colour dress in summer.
- कारण (R) :- सेतो रंगको कपडाले प्रकाश सजिलै परार्वतन गर्छ । White colour cloth reflects light easily.
- A) भनाई (A) र कारण (R) दुवै ठीक छन् र कारण (R) भनाई (A) को ठीक व्याख्या (explanation) हो
 - Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- B) भनाई (A) र कारण (R) दुवै ठीक छन् र कारण (R) भनाई (A) को ठीक व्याख्या (explanation) होइन्
 - Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- C) भनाई (A) ठीक छ तर कारण (R) गलत छ (A) is true but (R) is false
- D) भनाई (A) गलत छ तर कारण (R) ठीक छ (A) is false but (R) is true

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

चतुर्थ पत्र :- अंग्रेजी भाषा र कूटनैतिक विषय Paper IV: English Language & Diplomacy (नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि मात्र)

Part I: English Language

(40 Marks)

1.1 Translation from Nepali into English

1x10=10

A passage of about 75 words in Nepali (The passage will be related to some topic in international relations/international politics, foreign policy/diplomacy).

1.2 Communicative Grammar

5(2x1)=10

- 1.2.1 Meaning and use of 2 words in sentence (carrying 1 mark each)
- 1.2.2 Use of 2 verbs in proper tense (carrying 1 mark each)
- 1.2.3 Use of 2 appropriate prepositions (carrying 1 mark each)
- 1.2.4 Correction of 2 grammatical errors (carrying 1 mark each)
- 1.2.5 Answers to 2 telephone conversations (carrying 1 mark each)

1.3 Comprehension

5x2 = 10

An English Passage of about 150 words will be given with 5 questions, each carrying 2 mark.

1.4 Essay on one of five topics on contemporary issues in about 200 words.

1x10 = 10

Part II: International Relations and Diplomacy

(60 Marks)

(10 Questions of 5 marks and 1 Question of 10 marks)

- 2.1 Basic knowledge of International Relations and Diplomacy
 - 2.1.1 Meaning of International Relations
 - 2.1.2 Scope of International Relations
 - 2.1.3 Definition of Diplomacy
 - 2.1.4 Nature of Diplomacy

2.2 Basic knowledge of International Law and Treaties

- 2.2.1 Definition of State, Recognition of State and Government
- 2.2.2 Meaning of Sovereignty
- 2.2.3 Sources of International Law
- 2.2.4 Definition of Treaties
- 2.2.5 Forms of Treaties (Conventions, Agreements, Exchange of Notes, Declarations, Charter and Memorandum of Understandings (MoUs))

2.3 Nepal and the United Nations, its Specialized Agencies & International Financial Institutions

- 2.3.1 Principles and purposes of the United Nations
- 2.3.2 Organizational structure of the United Nations
- 2.3.3 Nepal's role in the United Nations
- 2.3.4 Nepal and the IMF, World Bank
- 2.3.5 Nepal and WTO
- 2.3.6 Nepal and ADB

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2.4 Nepal and Regional Cooperation

- 2.4.1 Nepal and SAARC
- 2.4.2 Brief information on:
 - 2.4.2.1 BIMSTEC
 - 2.4.2.2 Group of 77
 - 2.4.2.3 Non-Aligned Movement (NAM)
 - 2.4.2.4 ASEAN
 - 2.4.2.5 European Union (EU)

2.5 Least Developed and Landlocked Developing Countries

- 2.5.1 Problems of the least developed countries (LDCs)
- 2.5.2 Definition of the least developed countries (LDCs)
- 2.5.3 Challenges of the Landlocked Developing Countries (LLDCs)
- 2.5.4 Rights of Landlocked Developing Countries
- 2.5.5 Importance of capacity building for development

2.6 Foreign Policy

- 2.6.1 Determinants of Foreign Policy in general and of a small country in particular
- 2.6.2 Nepal's Foreign Policy in the present context
- 2.6.3 Nepal's relations with India & China
- 2.6.4 Role of the Foreign Ministry
- 2.6.5 Nepal Foreign Service, its role, scope and importance

2.7 Diplomatic and Consular Functions

- 2.7.1 Functions of diplomatic & consular missions
- 2.7.2 Nature of consular services (passport, visa & attestation of documents)
- 2.7.3 Economic Diplomacy and its components
- 2.7.4 Foreign Employment, its role, scope & attestation, power attorney
- 2.7.5 Diplomatic Privileges and Immunities

2.8 Diplomatic Terminologies

Excellency, Plenipotentiary, Agrément, Attaché, Aide-Memoire, Embassy (Chancery/Residence), Consulate, Diplomatic Bag, Communiqué, Message, Letters of Credence, Letter of Recall, Charge d' Affaires a.i., Honorary Consul, Diplomatic Corps, Note Verbale, Protocol, Persona non Grata, Status Quo, Asylum, RSVP.

---END---

Questions Scheme

Part	I: English Language			e	II: International Relations and
				Diplomacy	
Marks	40			60	
Unit	1.1	1.2	1.3	1.4	All
Questions	1 x 10	5(2x1)	5 x 2	1 x 10	10 Questions x 5 Marks = 50 Marks
x Marks	= 10	= 10	= 10	=10	1 Question x 10 Marks = 10 Marks

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Sample Questions

Paper IV: English Language and Diplomacy (100 Marks)

Part I: English Language (40 Marks)

1. तल दिइएको अनुच्छेदलाई नेपालीबाट अंग्रेजीमा अनुवाद गर्नुहोस । (अंक भार १०)

चिनियां प्रधानमन्त्री महामिहम वेन जियाबाओले शिनवार काठमाडौंमा बिताएका साढे चार घण्टा नेपाल-चीन सम्बन्धमा ऐतिहासिक समय थियो । आकिस्मक रूपमा निकै सतर्कतापूर्वक आयोजित विश्वशिक्त राष्ट्रका प्रधानमन्त्रीको संक्षिप्त भ्रमणले नेपालको भू-रणनीतिक संवेदनशीलता मात्र दर्शाएन, सन्तुलित भूमिकाको अपेक्षा पिन बढायो । भारतको बिलयो प्रभाव रहेको दक्षिणको छिमेकी राष्ट्रमा चीनले सतर्कतासाथ प्रभाव विस्तार गर्न खोजेको जियाबाओको औपचारिक भ्रमणले अर्थ्याउँछ । दोहा उड्नुअघि काठमाडौंको छोटो बसाइमा उनले शान्ति र संविधान प्रति समर्थन जनाउँदै राजनीतिक स्थिरता र आर्थिक विकास निम्ति नेपाल, भारत र चीनबीच त्रिदेशीय समभ्रदारी हन्पर्ने सन्देश छोडे ।

2. Communicative Grammar (10 marks).

<i>a</i>)	Give the meaning of a	any two words from the following and use them in senter	ices: 2
	Diplomacy	Agreement	
	Negotiation	Assignment	
b)	Put the verb into the	correct form of past continuous or past simple.	
	Shanti(wait)	for me when I (arrive).	2
c)	Complete the following	ng sentence with appropriate prepositions.	2
	I will see you	. Friday.	
	I will meet you for lu	nch O'clock.	
d)	Find the grammatical	l errors and correct them in the following sentences.	2
	Ram is learning Engl	ish for five years. He graduates next year.	
<i>e</i>)	Complete the following	ng conversation. 2	
	John: Hello! I am Joh	nn from the Embassy of A foreign Country. I am calling	to fix an
	appointment for our A	Ambassador to meet with the Foreign Secretary.	
	Subba:		
	John: What time will	it be convenient for the Foreign Secretary?	
	Subba:		

3. Read the following passage and answer the questions below (10 marks)

Governments all over the world are critiqued for the way they carry out the task of governance. This is natural as the cluster of strategies and policies that account for good governance vary from each state, group, and individual. However, such strategies should be the outcome of coherent examination of facts. In the US, for example, active involvement of government-run, independent think tanks assume the role of the researcher on behalf of the government, such that government policy and strategy takes shape in accordance to

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

the ground realities, needs, aspirations, feasibility, which take the form of reports and data. It is thus welcome news that PM Baburam Bhattarai's government is planning to establish two "premier" think tanks focused on foreign and strategic issues. The PM was quoted as saying that our foreign policy preferences and strategies are in need of fine-tuning, particularly in our approach to China, India, and the US.

Answer the following:

- 1. What could be a suitable title of this passage?
- 2. Why are governments criticized everywhere?
- 3. How can independent think tanks help the government?
- 4. What are the plans of Prime Minister Dr. Bhattarai?
- 5. What does the Prime Minister think of our foreign policy preferences and strategies?

4. Write an essay on one of the following topics in about 200 words (10 marks)

- a. Determinants of Foreign Policy
- b. Diplomacy for Development
- c. Globalization and the poor
- d. UN and International Peace and Security
- e. Tourism as a part of Economic Diplomacy

Part II: International Relations and Diplomacy (60 Marks)

Answer all the following questions.

1.	What do you understand by international relations?	(5 marks)
2.	Why is diplomacy important for countries like Nepal?	(5 marks)
3.	What are the Sources of International Law?	(5 marks)
4.	What are the main objectives of the United Nations?	(5 marks)
5.	How do you assess Nepal's role in the United Nations?	(5 marks)

7. What are the problems facing the least developed countries (LDCs)? (5 marks)

(5 marks)

- 8. Why do we need a separate Foreign Service? (5 marks)
- 9. What are the functions of diplomatic missions abroad? (5 marks)
- 10. Write shorts note on:
 - a. Agrément (2.5 marks)

6. Give a brief history on the evolution of SAARC.

- b. Aide-Memoire (2. 5 marks)
- 11. 'Foreign Policy is the extension of domestic policy'. Discuss. (10 marks)

-END-

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- कम्प्यूटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)

पाठ्यक्रमको उद्देश्य:-

आजको वैज्ञानिक युगमा दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्या समाधानका लागि सूचना र संचार प्रविधिसँग परिचित र न्यूनतम ज्ञान, सीप र धारणा भएको व्यक्ति हुन अपरिहार्यता रहेको छ । तसर्थ देश विकासको मेरुदण्डको रुपमा रहेको निजामती कर्मचारी छनौट गर्दा आधारभूत कम्प्यूटर ज्ञान र सीप भएको व्यक्ति छनौट गर्नु उपयुक्त हुन्छ । त्यसमा नायव सुब्बा पदमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई कम्प्यूटर सम्बन्धी गर्नुपर्ने सामान्य समस्याहरु हल गर्ने क्षमता हुन अनिवार्य देखिन्छ । त्यसैले अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको द्वितीय चरणमा कम्प्यूटर सीप परिक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा समावेस गरिएको हो ।

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिषक	अङ्क	समय
			Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
कम्प्यूटर सीप परिक्षण (Computer Skill	90	प्रयोगात्मक (Practical)	English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
Test)		(Tractical)	Windows basic and Word processing	५ अङ्	५ मिनेट

Contents

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरुको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरुको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरुले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शृद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) = \frac{(Total words typed - Wrong words)}{5}